

Fylkesmannen i Hedmark

Helsekrav i førerkortforskriften

Diabetes

Assisterende fylkeslege Sivul Bergaust 26. januar 2018

Pådriver for utvikling

Fylkesmannen i Hedmark

Vegtrafikkloven:

§ 21. *Alminnelige plikter (første ledd).*

Ingen må føre eller forsøke å føre kjøretøy når han er i en slik tilstand at han ikke kan anses skikket til å kjøre på trygg måte, hva enten dette har sin årsak i at han er påvirket av alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel, eller i at han er syk, svekket, sliten eller trett, eller skyldes andre omstendigheter.

Pådriver for utvikling

Fylkesmannen i Hedmark

Vegtrafikkloven:

§ 24. *Alminnelige regler om førerett, førerkort, føreprøve og kompetansebevis (fjerde og sjuende ledd).*

Den som skal få førerkort må være edruelig, og det må ikke være noe å si på hansandel ellers. **Han må ha tilstrekkelig syn og førerlighet, nødvendig fysisk og psykisk helse** og ha bestått førerprøve. Ved kjøring til førerprøve anses kandidat som fører av motorvognen. [...]

Dersom innehaver av førerkort ikke lenger oppfyller de krav som er fastsatt til syn, helse og førerlighet etter femte ledd, plikter han å gi melding om det til fylkesmannen som må gi melding til politiet, jf. § 34.

Pådriver for utvikling

Fylkesmannen i Hedmark

Førerkortforskriften, Vedlegg 1 – Helsekrav:

§ 2. Generelt krav til helse.

Ingen må føre motorvogn når vedkommende ikke er i stand til å kjøre på trafikkikker måte på grunn av sykdom, bruk av midler som gir svekket kjøreevne, eller annen helsevekkelse.

Når innehaver av førerkort som følge av helsevekkelse angitt i første ledd har grunn til å tvile på om føring av motorvogn kan skje på trafikkikker måte, plikter vedkommende å oppsøke lege for undersøkelse før videre kjøring finner sted.

Dersom legen finner at vedkommende ikke fyller helsekravene, plikter legen å gi melding om det til fylkesmannen, jf. lov om helsepersonell § 34, jf. § 76, jf. forskrift fastsatt i medhold av tidligere regelov § 48.

Pådriver for utvikling

Horizontal lines for handwritten input.

Fylkesmannen i Hedmark

Opplysningsplikt går foran taushetsplikt

Helsepersonelloven om opplysningsplikt:

§ 34. Opplysninger i forbindelse med førerkort og sertifikat (første ledd).

Lege, psykolog eller optiker som finner at en pasient med førerkort for motorvogn eller sertifikat for luftfartøy, ikke oppfyller de helsemessige kravene som stilles, skal oppfordre pasienten til å innlevere førerkortet eller sertifikatet. Dersom pasientens helsestatus antas ikke å være kortvarig, skal helsepersonell som nevnt gi melding til offentlige myndigheter etter nærmere regler fastsatt av departementet i forskrift.

Pådriver for utvikling

Horizontal lines for handwritten input.

Fylkesmannen i Hedmark

Spesifikke helsekrav ved bruk av legemidler som kan gi hypoglykemi

A Dokument type 1	B Førerkort type 1	C Førerkort type 2
Personer som krever dokumentasjon av helsepersonell	<p>Personer som krever dokumentasjon av helsepersonell</p> <p>Personer som krever dokumentasjon av helsepersonell</p> <p>Personer som krever dokumentasjon av helsepersonell</p> <p>Personer som krever dokumentasjon av helsepersonell</p> <p>Personer som krever dokumentasjon av helsepersonell</p>	<p>Personer som krever dokumentasjon av helsepersonell</p> <p>Personer som krever dokumentasjon av helsepersonell</p> <p>Personer som krever dokumentasjon av helsepersonell</p> <p>Personer som krever dokumentasjon av helsepersonell</p> <p>Personer som krever dokumentasjon av helsepersonell</p>

Pådriver for utvikling

Horizontal lines for handwritten input.

Når skal det sendes melding til fylkesmannen?

Når helsekravet ikke er oppfylt eller antas å ikke være oppfylt i en periode lenge enn seks måneder:

- Skriftlig melding sendes fylkesmannen.
- Pasienten skal informeres om at helsekravet ikke er oppfylt, og at kjøring ikke er tillatt så lenge dette vedvarer.

Pådriver for utvikling

Når skal det *ikke* sendes melding til fylkesmannen?

Når helsekravet ikke er oppfylt eller antas å ikke være oppfylt i en periode kortere enn seks måneder:

- Pasienten skal informeres om at helsekravet ikke er oppfylt, og at kjøring ikke er tillatt så lenge dette vedvarer.
- Dokumenter i journalen at slik informasjon er gitt.
- Bør også gi vedkommende en skriftlig "påminnelse" om dette.
- Gjør pasienten oppmerksom på at dette er noe vedkommende er forpliktet til å følge (jmfør vegtrafikkloven og førerkortforskriften).

Pådriver for utvikling

<https://helsedirektoratet.no/forerkort>

- §§ 30-32 Diabetes

- **Førerkortgruppe 1, 2 og 3**
- Personer med diabetes som ikke bruker insulin eller andre legemidler som kan gi hypoglykemi, oppfyller helsekravet dersom det ikke er fare for bevissthetspåvirkning under føring av motorvogn og sykdommen ikke har ført til funksjonssvikt i andre organer som medfører økt trafikkikkerhetsrisiko.
- Helseattest kan gis med anbefaling om førerett med inntil fem års varighet for førerkortgruppe 1 og inntil tre års varighet for førerkortgruppe 2 og 3.

Pådriver for utvikling

Fylkesmannen i Hedmark

Bruk av legemidler som kan gi hypoglykemi (helsekrav til førerkort)

- Ved behandling med insulin eller andre legemidler som kan gi hypoglykemi, gjelder bestemmelsene som står under teksten for de enkelte førerkortgruppene.

Førerkortgruppe 1

- Helsekrav oppfylt dersom søkeren
- ikke har hatt mer enn ett anfall av hypoglykemi med behov for bistand fra andre i løpet av de siste 12 månedene
- har full innsikt i utvikling av hypoglykemi og farene det kan medføre og
- følger legens anbefalinger, herunder anbefaling om egenmåling av blodsukker i forbindelse med føring av motorvogn.
- Dersom pasienten ikke følger legens anbefalinger, må legen vurdere om dette representerer en trafikkikkerhetsrisiko. Helsekravet vil ikke være oppfylt hvis legen vurderer at pasientens egenoppfølging fører til at det er fare for bevisstetsopprøking under føring av motorvogn.
- Helseattest kan gis med anbefaling om førerrett med inntil ett års varighet dersom det har vært ett anfall av hypoglykemi med behov for bistand fra andre i løpet av de siste 12 månedene.
- Dersom det ikke har vært et slikt anfall de siste 12 månedene, kan helseattest gis med anbefaling om førerrett med inntil fem års varighet.
- Hvis pasienten har helseattest og førerkort med begrenset varighet, er det ikke nødvendig å utstede ny helseattest etter ett anfall av hypoglykemi med behov for bistand fra andre. Dette forutsetter at pasienten følger opp av lege etter gjeldende retningslinjer. Se under «Praktisk».
- Et nytt EU-direktiv – kommisjonsdirektiv 2016/1106 – åpner for at det på bestemte vilkår kan gis førerrett i førerkortgruppe 1 også ved mer enn ett anfall av alvorlig hypoglykemi i løpet av en 12 måneders periode. Et forslag til endring av vedlegg 1 § 3 i lovd med direktivet vil bli sendt på høring. Nye bestemmelser vil trolig tre i kraft i løpet av høsten 2017. Veilederen vil da bli oppdatert.

Pådriver for utvikling

Fylkesmannen i Hedmark

Førerkortgruppe 1

- Helsekrav oppfylt dersom søkeren
- ikke har hatt mer enn ett anfall av hypoglykemi med behov for bistand fra andre i løpet av de siste 12 månedene
 - har full innsikt i utvikling av hypoglykemi og farene det kan medføre og
 - følger legens anbefalinger, herunder anbefaling om egenmåling av blodsukker i forbindelse med føring av motorvogn.
 - Dersom pasienten ikke følger legens anbefalinger, må legen vurdere om dette representerer en trafikkikkerhetsrisiko. Helsekravet vil ikke være oppfylt hvis legen vurderer at pasientens egenoppfølging fører til at det er fare for bevisstetsopprøking under føring av motorvogn.
 - Helseattest kan gis med anbefaling om førerrett med inntil ett års varighet dersom det har vært ett anfall av hypoglykemi med behov for bistand fra andre i løpet av de siste 12 månedene.
 - Dersom det ikke har vært et slikt anfall de siste 12 månedene, kan helseattest gis med anbefaling om førerrett med inntil fem års varighet.
 - Hvis pasienten har helseattest og førerkort med begrenset varighet, er det ikke nødvendig å utstede ny helseattest etter ett anfall av hypoglykemi med behov for bistand fra andre. Dette forutsetter at pasienten følges opp av lege etter gjeldende retningslinjer. Se under «Praktisk».
 - Et nytt EU-direktiv – kommisjonsdirektiv 2016/1106 – åpner for at det på bestemte vilkår kan gis førerrett i førerkortgruppe 1 også ved mer enn ett anfall av alvorlig hypoglykemi i løpet av en 12 måneders periode. Et forslag til endring av vedlegg 1 § 3 i lovd med direktivet vil bli sendt på høring. Nye bestemmelser vil trolig tre i kraft i løpet av høsten 2017. Veilederen vil da bli oppdatert.

Pådriver for utvikling

Fylkesmannen i Hedmark

Førerkortgruppe 2 og 3

- Helsekrav oppfylt dersom søkeren
- ikke har hatt noe anfall av hypoglykemi med behov for bistand fra andre i løpet av de siste 12 månedene
 - har full innsikt i utvikling av hypoglykemi og farene det kan medføre
 - følger legens råd og anbefalinger
 - kontrollerer blodsukkeret minst to ganger daglig, ikke mer enn to timer før kjørestart og siden hver andre time, eller oftere dersom det er nødvendig, inntil kjøringen avsluttes og
 - har årlig oppfølging av sykdommen etter nasjonale retningslinjer med fremleggelse av logg med måling av blodsukker for de siste tre månedene
 - Helseattest kan gis med anbefaling om førerrett med inntil ett års varighet, deretter med inntil tre års varighet.
 - Det kan ikke gis helseattest for kompetansebevis for utrykningskjøring og kjøreseddel for persontransport med buss.

Pådriver for utvikling

Fylkesmannen i Hedmark

Førerkortgruppe 2 og 3 – kompetansebevis for utrykningskjøretøy og kjøreseddel

- Det kan ikke gis helseattest for kompetansebevis for utrykningskjøretøy og kjøreseddel for persontransport med buss for førere som behandles med insulin eller andre legemidler som kan gi hypoglykemi. Det er ingen slik begrensning på utstedelse av helseattest for kjøreseddel for drojse inntil 8 passasjerer.
- Dersom personer med diabetes begynner med legemidler som kan gi hypoglykemi, fyller de ikke helsekravene til kompetansebevis for utrykningskjøring og kjøreseddel for persontransport med buss. Dette skal fremgå av helseattesten. Det må derfor utstedes ny helseattest for førere i førerkortgruppe 2 og 3 ved oppstart av slik behandling, jf. § 31 kolonne C.

Pådriver for utvikling

Fylkesmannen i Hedmark

Helsekrav for førerkortgruppe 2 og 3 etter hypoglykemi med behov for bistand fra andre

- Personer som behandles med insulin eller andre legemidler som kan gi hypoglykemi, og som i løpet av de siste 12 månedene har hatt et anfall av hypoglykemi med behov for bistand fra andre, kan etter en individuell vurdering gis helseattest med anbefaling om førerett for førerkortgruppe 2 og 3 dersom:
 - relevant spesialist bekrefter at endret behandlings- og kontrollopplegg har ført til at risikoen for nytt anfall av hypoglykemi med behov for bistand fra andre er svært lav og at det er gjennomført kontinuerlig vevsglukosemåling av minst 5 dagers varighet
 - det har vært minimum tre måneders observasjonstid etter endring av behandlings- og kontrollopplegget og
 - vilkårene i § 31 kolonne C bokstav b til e for å få helseattest for førerkortgruppe 2 og 3 er oppfylt
- Helseattest kan gis med anbefaling om førerett for inntil ett års varighet, deretter med inntil tre års varighet.
- Helseattest med anbefaling om førerett kan ikke gis for kompetansebevis for utrykningskjøring og kjøreseddel for persontransport med buss.

Pådriver for utvikling

Fylkesmannen i Hedmark

<p>P: Diabetes</p> <p>S: Mann, 27 år, lastebiljåfø. Kjent diabetes type 1. Bruker insulin.</p> <p>O: Klinisk undersøkelse uten anmerking. Ingen senkomplikasjoner. Undersøkt hos øylege.</p> <p>A: Diabetes.</p> <p>P: Anfall oppfølgende kontroll om seks måneder.</p>	<p>Er helsekravet oppfylt for førerkortgruppe 2?</p> <p>Kan vedkommende kjøre inntil videre?</p> <p>Må du sende melding til fylkesmannen?</p> <p>Hva skal eventuelt til for at kjøring kan gjenopptas?</p>
---	--

Pådriver for utvikling

Fylkesmannen i Hedmark

<p>P: Diabetes</p> <p>S: Mann, 58 år, bussjåfør. Kjent diabetes type 2 siste 5 år. Bruker Metformin. Ingen hypoglykemier.</p> <p>O: Hypertensjon, BMI 30, ikke retinopati, nevropati eller nefropati.</p> <p>A: Diabetes. Vektreduksjon tilstrebes.</p> <p>P: Avtalt oppfølgende kontroll om seks måneder.</p>	<p>Er helsokravet oppfylt for førerkortgruppe 3?</p> <p>Kan vedkommende kjøre inntil videre?</p> <p>Må du sende melding til fylkesmannen?</p> <p>Hva skal eventuelt til for at kjøring kan gjenopptas?</p>
---	--

Pådriver for utvikling

Fylkesmannen i Hedmark

<p>P: Diabetes</p> <p>S: Mann, 58 år, bussjåfør. Kjent diabetes type 2 siste 5 år. Bruker insulin til måltid. Ingen hypoglykemier.</p> <p>O: Hypertensjon, BMI 30, ikke retinopati, nevropati eller nefropati.</p> <p>A: Diabetes. Vektreduksjon tilstrebes.</p> <p>P: Avtalt oppfølgende kontroll om seks måneder.</p>	<p>Er helsokravet oppfylt for førerkortgruppe 3?</p> <p>Kan vedkommende kjøre inntil videre?</p> <p>Må du sende melding til fylkesmannen?</p> <p>Hva skal eventuelt til for at kjøring kan gjenopptas?</p>
--	--

Pådriver for utvikling

Fylkesmannen i Hedmark

<p>P: Diabetes</p> <p>S: Mann, 58 år, drogesjåfør. Kjent diabetes type 2 siste 5 år. Bruker insulin til måltid. Ingen hypoglykemier.</p> <p>O: Hypertensjon, BMI 30, ikke retinopati, nevropati eller nefropati.</p> <p>A: Diabetes. Vektreduksjon tilstrebes.</p> <p>P: Avtalt oppfølgende kontroll om seks måneder.</p>	<p>Er helsokravet oppfylt for førerkortgruppe 3?</p> <p>Kan vedkommende kjøre inntil videre?</p> <p>Må du sende melding til fylkesmannen?</p> <p>Hva skal eventuelt til for at kjøring kan gjenopptas?</p>
--	--

Pådriver for utvikling

Fylkesmannen i Hedmark

<p>P: Diabetes</p> <p>S: Mann, 27 år, lastebiljåfer. Kjent diabetes type 1. Bruker insulin. Nå innlagt sykehus i forbindelse med hypoglykemi (under arbeid).</p> <p>O: Blodsukker 1.3 målt av ambulansespersonell. Fått glukose. Våken, klar og orientert ved ankomst. Klinisk undersøkelse uten avmerking.</p> <p>A: Hypoglykemi.</p> <p>P: Vurdering endokrinolog.</p>	<p>Er helsekravet oppfylt for førergruppe 2?</p> <p>Kan vedkommende kjøre 1000 videre?</p> <p>Må du sende melding til fylkesmannen?</p> <p>Hva skal eventuelt til for at kjøring kan gjenopptas?</p>
---	--

Pådriver for utvikling

Fylkesmannen i Hedmark

Høring om forskrifter om endringer i førerkortforskriften og yrkessjåførforskriften Høringfrist 15. mars 2018

- Lemping av helsekrav for førerrett i førerkortgruppe 1 for personer som bruker legemidler som kan gi hypoglykemi. Forskriftsendringen er utarbeidet av Helsedirektoratet på grunnlag av endringer i direktiv 2016/1106/EU

www.vegvesen.no/hoeringer

Pådriver for utvikling

Fylkesmannen i Hedmark

Høringsforslag Vedlegg 1 § 31 kolonne A

- Overskriften endres til «Diabetes»
- Vedlegg 1 § 31 kolonne B skal lyde:
- Helsekravet er oppfylt tre måneder etter det siste av flere anfall i våken tilstand av hypoglykemi med behov for bistand fra andre, dersom
 - relevant spesialist bekrefter at risikoen for nytt anfall i våken tilstand av hypoglykemi med behov for bistand fra andre er svært lav, og at føreren følges opp med jevnlig legekonsultasjon
 - føreren har full innsikt i utvikling av hypoglykemi og farene det kan medføre og
 - føreren følger legens anbefalinger, herunder anbefaling om egenmåling av blodsukker i forbindelse med føring av motorvogn.

Pådriver for utvikling

Fylkesmannen i Hedmark

- Helseattest kan deretter gis med anbefaling om førerett med inntil ett års varighet, deretter med inntil fem års varighet dersom det ikke har vært nye anfall av hypoglykemi i våken tilstand med behov for bistand av andre.
- Dersom det har vært kun ett anfall av hypoglykemi med behov for bistand fra andre siste tolv måneder, kan helseattest gis med anbefaling om førerett med inntil fem års varighet, forutsatt at vilkårene i første ledd bokstav b) og c) er oppfylt.
- Dersom relevant spesialist bekrefter at det kun har vært anfall under søvn av hypoglykemi med behov for bistand fra andre, og at det ikke er fare for bevissthetspåvirkning under føring av motorvogn, kan det gis helseattest med anbefaling om førerett for inntil ett år, deretter med inntil fem års varighet. Det er en forutsetning at det er jevnlig oppfølging av lege, og at vilkårene i første ledd bokstav b) og c) er oppfylt.

Pådrøvet for utvikling
